

Tähis	THA/24
Viide	JHA/110
Versioon	1

TEAVIK

PATSIENDI MEELESPEA: KOLOSKOOPIA

Koloskoopia on seedetrakti alaosa uuring, mis võimaldab uurida jämesoolt kogu ulatuses painduva optilise instrumendi (endoskoobi) abil. Uuring võimaldab selgitada kaebuste põhjuseid (soole põletikulised haigused, kahtlus kasvajale, aneemia ja ebaselged alakõhuvalud). Vajaduse korral võimaldab see eemaldada polüüpe, võtta proovitükke, mida hiljem mikroskoobis uuritakse.

Uuringuks ettevalmistus:

Koloskoopia läbiviimiseks peab jämesool olema puhas.

- * 7 päeva enne uuringut peab katkestama rauapreparaatide ja verd vedeldav ravim Aspirin võtmise;
- * 3 päeva enne uuringut tuleb katkestada verd vedeldavate ravimite (nt Marevan) võtmine;
- * võtke tavapäraselt igapäevaselt kasutatavad vererõhu ja südamehaiguste ravimid vähese veega;
- * 2-3 päeva vältel eelneb dieet. Menüüs eemaldada veretooted (nt verivorst), punane peet, kiled ja nahad (tomat, sibul, õun jne), seemned (täisterasid sisaldavad jahutooted, viinamarjad, õuna seemned, kiivid jne);
- * uuringule eelneval päeval alates kell 14.00, peab jooma kokku 4 liitrit lahtistava toimega lahust (näiteks Fortrans – 4 pakki, lahustatavad):
 - esimene ja teine liiter jooge kahe tunni jooksul (kell 14-16)
 - kell 16-17 ärge lahust tarvitage
 - kolmas liiter jooge tunni jooksul algusega kell 17 ning neljas liiter algusega kell 18Vajadusel maitsestada lahust selge sidrunimahlagaga;
- * roojamispakitsus algab keskmiselt 1-2 tundi pärast esimese liitri lahuse joomist, soovitage viibida tualettruumi läheduses;
- * peale lahtistite võtmist ei tohi enam süüa õhtusööki ega ka uuringupäeval hommikusööki. Küll aga võib juua vett kuni õhtul magama minekuni (3-4 liitrit, nt taimetee, vesi, selge mahl); NB! Kindlasti ei tohi juua punast värvi vedelikke (nt mustikas, peet, punane sõstar);
- * uuringupäeval enne protseduuri teostamist võib soovi korral juua selget vedelikku.

Uuringu ajal:

- * lamate vasakul küljel, põlved kõverdatult vastu rinda;
- * koloskoop viiakse soolde päraku kaudu. Soole valendikku avardatakse õhuga, mis tekitab survetunde kõhus. Valu ei pruugi olla, kuid mõnikord võib see tekkida soole käänakute sirutamisel;
- * vajadusel kasutatakse valu vaigistavaid ja lõõgastavaid vahendeid;
- * olenevalt anatoomilistest iseärasustest kestab uuring 30-45 minutit.

Uuringu järgselt:

- * kui enesetunne lubab võite kohe protseduuri järgselt süüa ja juua (kui arst ei ole teisiti juhendanud);
- * peale uuringut võite tunda kerget kõhuvalu ja täiskõhutunnet, enamasti mööduvad need mõne tunni jooksul;
- * kui uuringu ajal kasutatakse rahustit, ei tohi samal päeval autot juhtida. Mitte planeerida suurt täpsust nõudvaid ülesandeid, sest rahusti vähendab reaktsiooni kiirust. Soovitav uuringule kaasa võtta saatja, kes hoolitseb turvalise kojutõudmise eest.

Tähis	THA/24
Viide	JHA/110
Versioon	1

TEAVIK

Võimalikud tüsistused ja ohud:

- tüsistusi esineb harva;
- pärast proovitükkide võtmist võib tekkida veritsus, enamasti saab seda koheselt koloskoopia ajal ravida;
- jämesoole mulgustust on väga harva ja vajab kohe kirurgilist ravi;
- teravate valude või verejooksu tekkimisel pärast protseduuri pöörduge kohe oma raviarsti või haigla erakorralise meditsiini osakonna, haiglaravil olles valveõe või valvearsti poole.

Uuringule mittetulemisest palume teatada kindlasti tel 434 3001 (SA Viljandi Haigla registratuur)!